

Expresszlevél a postaládában

A kapualji levélszekrények létesítése miatti csata a szegedi közvélemény és a posta között úgy ahogy eldőlt, lecsillapodott. A negatív vélemény persze azóta is megvan, amikor a vasárnapi újságért is fel kell öltözni, s lemenni az emeletről a földszintre. Pedig azelőtt lezser öltözkében, esetleg még ágyban fekvő jobb volt kézbe venni az újságot. A közönséges levélküldemények is ugyancsak a kapuk alatti levélszekrényekbe kerülnek. Node az expressz levél is? Erről pedig eddig nem volt szó.

Dr. Bereczky Tibor (Bokor utca 7.) olvasónk rövid tíz nap alatt két alkalommal is expressz levelet kapott. De hogyan? A postás ugyanis egyszerűen bedobta — mint közönséges levelet — a levélszekrénybe. A jelenség ismétlődött harmadszor, hiszen nem is lett volna jó, ha a postás nem „következtet”. Olvasónkkal együtt jogos a kérdés: Miért szedi a posta a 2 forintos az expressz levélért? Azért, hogy a címzett kapualjig kézbesítse a levelet, vagy azért, mert e külön díjazásért vállalja a

szorokívű kézbesítést. Avagy talán óránként kell lejárni az emeletről a földszintre, megnézni, hátha jönnek, jövőgetnek az expressz levelek?

Dr. Hódi István, a Szegedi Postaigazgatóság helyettes vezetője a panaszszal kapcsolatban arról tájékoztatót, hogy olvasónk esete sajnálatos. A kézbesítő felelőtlensége miatt esett csorba a posta jó hírnevének. A táviratokat és az expressz leveleket minden esetben a címzettnek közvetlenül ki kell kézbesíteni, lakjon bár a legfelső emeleten. Az igazgatóhelyettes azt is elmondotta, hogy meglehetősen sok a panasz mostanában a kézbesítésekre. Munkaerő-problémákra hivatkozott, noha, véleményünk szerint, az ilyen felelőtlenségeket nem lehet ezzel magyarázni. Akinek expressz levelet egyszerűen bedobták a kapualji levélszekrénybe, jogosan felháborodik és nem sajnálkozik a posta munkaerő-problémáján. Az a posta dolga, intézze el házán belül. A küldeményeket viszont juttassa időben el a címzettnél!

L. F.

JOGI
TANÁCSOK

A gyermek- gondozási segély

F. S-né olvasónknak két kis gyermeke van. Az egyik tizenhat hónapos, a másik pedig néhány hete született. Az első gyermek születése után nem kérte a gyermekgondozási segélyt, most azonban igénybe szeretné venni. Három éve dolgozik a vállalatnál és a kötelező teljes munkaidőt minden esetben ledolgozta, kivéve amikor első gyermekével szülési szabadságon volt. Olvasónk kérdi: jogosult-e gyermekgondozási segélyre, s igényelheti-e mindkét gyermeke után; végül a segély folyósítást megszakíthatja-e és milyen esetekben?

A gyermekgondozási segélyre az a munkaviszonyban álló dolgozó nő jogosult, aki a munkakörére megállapított teljes munkaidővel dolgozott és a gyermeke születését közvetlenül megelőzően 12 hónapon át folyamatos munkaviszonyban volt, vagy 18 hónapon belül 12 havi munkaviszonyt tud igazolni, és a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe. A

segélyt azok után a gyermekek után lehet folyósítani, akik 1967. január 1 napján vagy ezt követően születtek. A segély legkorábban a születési szabadság lejártától folyósítható a gyermek két és fél éves koráig. A folyósítás időtartama a szülési szabadsággal együtt 30 hónapnál több nem lehet. A jogosultságot a vállalat bírálja el.

A fentiek alapján az anya a gyermekgondozási segélyt gyermeke két és fél éves koráig, vagyis a születést követő harminc hónapon belül bármikor igénybe veheti, vagyis nem szükséges a szülési szabadságot követően azonnal otthon maradni. Megteheti, hogy csupán egy-két hónapra marad otthon. Viszont a fizetés nélküli szabadság és ezzel együtt a gyermekgondozási segély iránti igény bejelentésénél a vállalatnál közölni kell az igénybevétel időtartamát. Igénybe vett szabadság megszakításának az eredetileg megállapított időpont előtt akkor van helye, ha azt az anya személyi vagy családi körülményei indokolják. Ilyen például: férje, illetve eltartója tartósan megbetegszik vagy meghal; ha katonai szolgálatra behívják; a szabadságvesztés büntetését tölti; ha megszakad az életközösség; ha a dolgozó nő ismét szül, illetve tartósan megbetegszik. Ha a dolgozó nő a szabadságot egyéb címen szakítja meg, melyet azonban később folytatni kíván, a szabadság további részére gyermekgondozási segélyt már nem kaphat. A vállalat azonban egy alkalommal ilyen esetben is engedélyezheti a segély továbbfolyósítását.

Olvasónk esetében, mivel mindkét gyermeke születése előtt tizenkét hónapig folyamatos munkaviszonyban állt, illetve másfél éven belül összesen 12 hónapot dolgozott teljes munkaidőben, mindkét gyermeke után jogosult gyermekgondozási segélyre. A segély összege a gyermek két és fél éves koráig folyósítható. Olvasónk tehát mindkét gyermeke után igényelheti ezt a kedvezményt.

Dr. V. M.

A NÍLUS MENTÉN

Azoknak is írom, akik nem szeretik az útijegyzeteket. Nem akarok versenyezni kelni a történelem- és művészettörténeti könyvekkel, lexikonokkal, útikalauzokkal. Nem voltam orosz-lánvadászatban, nem védtem el a sivatagban, sajnos, a műkincsek közül sokat nem láthatam. Nem ezeréges éjszakát, csak tíz napot töltöttem Egyiptomban — mégis: mesélni szeretnék róla.

Éjszaka érkezünk, de nem leptük meg az alvót: Kairó éjszaka is él. A piacokon ott vannak az árusok, az utcákon folyik a „non stop” alkudozás. Fényes délen kihaltabb a város, mint éjjelkor.

Keleti arcát már az első reggel megmutatta Afrika legnagyobb metropolisza. Éktelen lármá ébresztett benünket az első álunkból: a belváros egyik legszebb utcájában, a Július 26. utcán levő szállásunk mellett, a gyümölcspiacon összeverekedtek az árusok. Almosan hajoltunk ki a Hotel Carlton hatodik emeletéről, s váratlan színjáték tanúi lehettünk. A jellegzetesen arab ruhába, a földig érő, ingnek ható galabéjába öltözött emberek az összetűzés hevében banánt, citromot és mangót vadogtak egymáshoz. Nem kellett hozzá tudnunk „arabul”, hogy megsejtsük, miről folyik a vita. A legnagyobb erkölcsatlenség, ha az alkudozó vendéket a szomszéd árus jutányosabb árat mond. Két iszonyúan dudáló taxi tört át a tömegen, az árusok összeszedték magukat és kocsaraikat, s ahogy jött, pillanatok alatt elmúlt a zivatar. Felébredtünk, vagy csak a hónapok óta tartó lázas késztülődés álmodtatta velünk az egészet?

Éppen csak hajnalodott Kairóban, alig 24–25 fok volt, a galabéjára fölő zakót vettem az emberek. A dél 38–40 fokkal köszöntött ránk... de mi már úgyis izzadtunk reggel óta.

A több, mint hárommillió városi élénkült már. Taxik és magánautók tömege tülekedett, a gyalogosok — mit se hederítve a viros lámpára — akrobata ügyességgel keltek át a nagy forgalmú utkeresztelődéseken. A „mi utcánk”, a Július 26. utca a Nílushoz vezetett. Itt még csend honolt, a

Kairó

luxusszállók lakói aludtak, csak a kis cipőtisztító fiú igyekezett élénk szidalmakkal elzavarni a konkurenciát a környékről. Az öreg Mahmud unottan rakosgatta ezüstnek mondott karpereceit, ajándéktárgyait egy kis tálcára — ő már tudta, hogy a két gyermek perlekedése hiábavaló. Amazok, ott, a szállodai bojjal tisztították a cipőjüket... Mahmud öreg volt és bölcsen hallgatott. Mint háta mögött a Nílus — amire még ügyet sem vetettünk eddig! Olyan, mint félelmetes percelben a Duna; hatalmas, zavaros. Így szeretik legjobban: most árad, hozza a termékeny iszapot. Imádkoznak hozzá — az istenek közt a legelső ma is.

Nílus és Duna — ott szemben nem a Margit-sziget van? Pálmák kontúrjai cáfolják, mégis valami szívemelengető hasonlatosság van a két város — Kairó és Budapest — közt. Ha éppen nem lennének itt feketeruhás, fekete fátylas nők (de sok már az európai viselet!), ha bármerre nézel, nem látnál mecsetet, mohamedán templomot, ha nem hajtanának tevé, meg kecskéket a főúton, ha... és persze ezer „ha” következhet. Van, aki ezt, más meg amazt látja meg.

Kairóban vagyunk. — Mikor volt itt földrendés? — kérdezem kísérőmet, a bájos, félvér (és öt nyelven beszélő) Manchira Achmed Talaat kisasszonyt. A Citadella mellvédjén állunk. Látnak alatt a város. Követi tekintetem: előtünk a város romos negyede, az egyik leg-szegényebb rész. Hátnál felhőkarcoló, luxusszállók, új városnegyedek. Balról a Memphis, jobbról a gizehi piramisok zárják a láthatárt.

— Nem földrendés. Örökség — felelte Manchira. — Itt van előttem az egész történelem, s te tanultad, nem?

— Igen. A gúliakat is, meg a gyarmatosítást. Ez itt a legújabb kor: ipar, következőképp a munkaalkalom hiánya. Középkori életmód. De mindennek megnyilvánulása — így szemlél szembe — letaglózza az embert. Rosszul táplált gyerekek. Pokoli rájuk nézni — mert éhesek, néhány napja éhesek vagyunk mi is. Sorra küldjük vissza a számunkra nagyon is olajos, erősen fűszerezett ételeket — vajon

mit csinálnak vele? Az éhségtől, meg az éhség látványától is szédlülni lehet.

Sokat kérdezték tőlünk itt-hon: jelen van-e a háború Kairó mindennapi életében? Kevésbé, mint gondoltuk. A múzeumokban, középületek-nél homokzsákok, esetleges védekezéshez kőfalak vannak a házak bejárata előtt. A fényképezés itt is, ott is tilos. De puska lövést Kairóban nem hallottunk. Pedig azokban a napokban nyugtalan volt a helyzet — a diplomáciában is, a frontokon is. Az emberek beszélnek róla; pontosan tudják, mibe kerül nekik a háború, mi minden marad el a rájuk kényszerített háború kiadásai miatt. Nagy önfegyelmet kíván tőlük ez az időszak.

Hogy érzékeli ezt egy turista? Nyíltan beszélnek, véleményük van mindenről. Sokan kifejtik, nem értenek egyet azzal, hogy ekkora túrellemmel viseli a kormány a tűzszüneti vonalon naponta lezajló összecsapásokat. Hevesen magyarázzák: ők már ugranának. Elismeréssel szólnak az arab ellenállásról, a partizánokról, akiknek harcait akkor is támogatják, ha miattuk, akcióik ürügyén csaknem naponta éri támadás a szuezi övezetben fekvő falvakat. „Kenyér kellene, de puskát kell vennünk” — mondják gyűlölettel. Az emberek szívesen beszélgetnek (meglepően jó nyelvtudással) a lengyel, a cseh és a magyar turistákkal, érdeklődnek, mit tudunk jelenükről. S az is, mi hogyan élünk. Bevallom, nem kis gondot okozott egy agronómushallgatónak szakszerűen megmagyarázni, hogyan térnek át a magyar tsz-ek a munkaegységre, a havi költségvetésre. Elgondolkodtat, mennyire nem mindegy nekik sem, amit mi csinálunk.

És ahogy csináljuk!

P. Szőke Mária

Tenger alatti kábel

A hét végén megkezdik annak a tenger alatti kábelnek a lefektetését, amely a Szovjetunió keresztkülállandó telefon- és távíróösszeköttetését tesz majd lehetővé Japán és Európa között.

A Japán északi részét és a Szovjetunióban levő Nahodka városát összekötő kábelépítési munkálatok a jövő évben fejeződnek be. (MTI)

Vízi fuvar Érkeznek az uszályok Szegedre

A Tiszai Vegyi Kombinátban készülő zsákolt nitrogén műtrágya közúti, illetve vízi úton jut a Csongrád megyei felhasználókhoz. Az Autóközlekedési Tröszt és az Agrotársulat szállítmányozási szerződést kötött, s ennek keretében a MAHART-ot bízták meg Tiszaszerdahely és Szeged közötti távolsági vízi fuvarozással. A hajózás a nitrogén műtrágya fuvarozását korszerű, 400 tonnás önjáró uszályokkal bonyolítja le. Az első rakomány már megérkezett Szegedre.

Nemzetközi tanácskozás a folyószabályozásról

Korszerűbb módszerek alkalmazása

A Magyar Tudományos Akadémián kedden, tegnap négy napos nemzetközi folyószabályozási szimpózium kezdődött. A vizgazdálkodási tudományok nemzetközi leg is elismert magyar képviselőin kívül húsz ország, csaknem ötven tudósa és kutatója vesz részt a tanácskozáson. A megnyitó ülésen megjelent Dégen Imre államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke.

Dr. Csanádi György, az Akadémia levelező tagja, közlekedés- és postaügyi miniszter mondott megnyitó beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy az egész világon előtérbe került a folyószabályozás, s egyúttal módosultak a szabályozással szemben támasztott követelmények. A korszerű vizgazdálkodás szerint nemcsak a víz és a jég biztonságos levezetése, a zavar-talan hajózási körülményekről, hanem a tározással, a folyócsatornázással és a vízierő-hasznosítással a folyók vízkészletének szabályozásáról is gondoskodni kell.

Ezeknek az újabb követelményeknek megfelelően kell kiszélesíteni a folyószabályozással összefüggő alapkutatásokat, a korábbinál is fontosabb feladat a nemzetközi tudományos eredmények széles körű felhasználása. A budapesti szimpózium célja ezeknek a nemzetközi tapasztalatoknak áttekintése, az újabb kutatási törekvések és elméletek megvitatása és a további feladatok meghatározása.

A tanácskozás segítséget nyújt a soronlevő hazai feladatok megoldásához is, mint például a Tisza csatornázásához és a Duna, a Dráva, a Rába és más folyók szabályozásához is. (MTI)

Őszi halászás

A halgazdaságokban megkezdődött az őszi lehalászás szezonja, amely a brigádoknak november közepéig ad munkát. Összesen 30 000 holdas területről gyűjtik össze a „termést” és arra számítanak, hogy több mint 1500 vagonnyi tógazdasági hal lesz az őszi lehalászás zsákmánya.

Az üzletekbe az idén 380 vagon hal kerül, mintegy 700 vagon pedig jövőre tartálékolnak. Több mint 400 vagonnyi halat tenyésztésként vesznek nyilván tartásba, ezeket újra kihelyezik a tavakba.

A halászat idei nagy szezonmunkája egész sor érdekességet hozott. Először kerülnek tömegesen a hálókba a növényevő halak, amelyeket évek óta fokozatosan honosítanak meg az állami halgazdasági egyesületek tartozó üzemek. Idén már 3500 mázsát kínálnak a fogyasztóknak ebből a kiváló, fehérhúsú, kis zsírtartalmú fajtából.

A velencei biennálé

Vinkler László előadása a Művészklubban

Az újságíró klub keretében működő Szegedi Művészklub hétfőn este tartotta újabb foglalkozását, a főképp képzőművészekből és művészetbarátokból álló közönség számára Vinkler László festőművész, főiskolai tanár tartott előadást a hagyományos velencei biennálé idei bemutatóiról.

Mint elmondotta, a hatalmas seregzelem 35 pavilonja közül egyedül a szovjet csarnok várta a realizmus hagyományos eszközeivel készült alkotásokkal a látogatókat — a többi kiállító ország kivétel nélkül az újabb irányzatok jegyében fogant műveket mutatott be. Ami a nyugat-európai művészetet illeti, annak képviselői főképp a Cézanne által megteremtett alapokra építő absztrakt alkotásokkal szerepeltek. Megfigyelhető

volt, hogy sok művész sorozatokból alkotta meg művét — ez az eljárás az elgépiesedő kor jellemzőjeként fogható fel. Éppígy az az alkotói módszer is, amely a fotomontázs eszközeit használja, s amelynek produktumai szintén igen nagy számban kaptak helyet a különböző csarnokokban.

Altalában a modern — tudományos — környezet esztétikájának keresése foglalkoztatja a Velencében szereplő alkotók nagy részét — mondotta többek között Vinkler László. — A gépesített, formailag tiszta környezet művészi kifejezésére törekednek, napjaink milliójének adekrát ábrázolása. A gépi civilizáció kifejezése azonban — egyelőre — csak a technikai kultúra élményét adja, s ez nekünk, az emberi tartalom hiánya miatt, még semmiképp sem elég.

A magyar művészek szerepléséről szólva Vinkler László elmondotta, hogy mind a szobrász Vilt Tibor, mind a festő Kokas Ignác, mind pedig a grafikus Kondor Béla kollekciójára egyaránt a változatosság volt jellemző; mindhárom alkotó

tónk Velencébe küldött művei a stílusok igen széles skáláján mozogtak. Főképp talán Vilt Tibor szobrait mutatták a legjobban a stílusbeli gazdagságot, hiszen azok között a klasszikus realizmus éppígy képviselve volt, mint a teljes absztrakció.

A nagy érdeklődést kiváltott előadást hosszas és élénk vita követte, melyben igen sok vélemény hangzott el a modern művészet irányzatait, céljait, eszközeit illetően.

A Szegedi Művészklub november 4-én, hétfőn este tartja következő foglalkozását, amikor Szeles Zoltán művészettörténész tart előadást a Szegedről külföldre elszármazott képzőművészekről.

A. L.

VASVÁZAS SZINEK SZERELESET

rövid határidőre
vállaljuk.
Új Élet Tsz.
Sándorfalva.

xS. 82 007

SZERDA,
1968. OKTÓBER 9.

DEL-MAGYARORSZAG 5